

עבודה בטוחה על סולם – אל תאמרו: לי זה לא יקרה!

עובדים על סולם? חושבים שאתם מוגנים מפני נפילות ופציעות? אתם טועים! ריבוי התאונות בעת עבודה על סולם, הניע את משרד התמ"ת להקדיש פרק שלם בתקנות העבודה בגובה בנושא בטיחות בעבודה על סולם. התקנות קובעות כללים ברורים איך לעבוד על סולם ולשמור על הבטיחות. **תקנות עבודה בגובה** מחייבות כל מי שעובד על סולמות (מעל גובה של שני מטרים) לעבור הדרכת בטיחות לעבודה בגובה ולקבל **אישור עבודה בגובה**. עובדים על סולם? מעסיקים עובדים על סולם?

בטיחות בעבודה על סולם – כמה מושגים שחייבים להכיר

סולם הוא כלי עבודה המיועד לטיפוס בגובה. מבדילים בין סולם קבוע, המשמש למעבר ממפלס למפלס (כמו סולמות לעליה על גגות או סילו), ובין סולם מטלטל, סולם אותו אנו מזיזים ממקום למקום (סולם A או סולם גימל). סולם מטלטל חייב להיות בעל תו תקן ישראלי – לקבוצת סולמות זו יש תקן ישראלי רשמי מחייב – ת"י 1847, שהוא למעשה אימוץ של התקן האירופאי EN131 משנת 1993.

מערכת אבטחה בגובה זהו ציוד מיוחד אשר מטרתו היא לסייע בשמירה על הבטיחות בעת **עבודה בגובה**. מערכת בלימת נפילה מיועדת למצבים שבהם חשוף העובד לסכנות נפילה כמו למשל בעבודה על סולם ועוד. מערכת בלימת נפילה מיועדת לבלום את הנופל ולמזער עד למינימום את הסיכון של הנפילה ואת הנזקים העלולים להיגרם בעת הנפילה.

מערכת מניעת נפילה מיועדת לשמירה על בטיחותו של העובד בגבהים. המערכת מאפשרת לעובד תנועה בשטח העבודה תוך כדי הגנה מנפילות.

מערכת מיקום ותמיכה שימושית מאוד בעת העבודה על סולם. היא מאפשרת לעובד או לכל מי שעובד בגבהים לעבוד בצורה נוחה ובטוחה ולאפשר לשתי ידיו להיות משוחררות ופנויות לעבודה.

רתמת בטיחות לעבודה בגובה – זהו אחד מהפריטים החשובים של ציוד עבודה בגובה. הרתמה מגנה על גוף העובד בעת נפילה והיא כוללת רצועות לכתפיים, רצועות לירכיים ושתי נקודות עיגון לפחות.

עובדים על סולם? כך תהיו מוגנים!

התקנות של בטיחות לעבודה על סולם מגדירות את גובה הסולם המחייב את עובדיו להצטייד **באישור עבודה בגובה**. כמו כל עבודה בגובה, גם עבודה על סולם בגובה של שני מטר ויותר, מחייבת אישור עבודה בגובה. במקרה שבו גובה הסולם פחות משני מטר, אך הוא מוצב על יד בור נפילה, והנפילה מהסולם עלולה להיות לעומק של שני מטר ויותר, חייב העובד באישור הנ"ל.

לפני תחילת העבודה יש לבדוק את תקינות הסולם. יש לבדוק האם לסולם יש תו תקן מתאים וכן האם הסולם תקין, יש לבדוק את רגליו, את השלבים, את הזקיפים ולוודא כי אינם שבורים, חלודים או מקמטים. אם הסולם אינו תקין יש למסור אותו לתיקון רק ליצרן או ליבואן. לאחר התיקון יש לקבל מסמך המאשר את תקינות הסולם ולשמור עליו, בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה לגובה.

הצבת הסולם במקום העבודה. יש להציב את הסולם במקום ישר, על ארבעת רגליו.

רק אדם אחד יכול לעמוד על הסולם. אם מעמיסים על הסולם משא, יש לוודא כי המשקל, של העובד והמשא יחד, לא יעלה על מאה וחמישים קילו. תקנות בטיחות עבודה על סולם מחייבות כי במשך כל זמן העבודה, יהיה על הקרקע עובד מבוגר ואחראי אשר ישמור על קשר עין עם העובד ויסייע לו בשעת הצורך.

בעת העבודה על סולם חייב העובד לשמור על נקודות אחיזה עם הסולם. שתי רגליו של העובד יהיו יציבות על הסולם ועל גופו תונח מערכת מיקום ותמיכה אשר תהווה נקודת עוגן נוספת ותאפשר לו להשתמש בשתי ידיו.

תקנות בטיחות בעבודה על סולם מחייבות שימוש בצידוד עבודה בגובה כמו מערכת לבלימת נפילה, רתמת עבודה, נעלי בטיחות בעלות סוליות נגד החלקה וכובע מגן עם סנטריה.

כל העובד על סולמות חייב לעבור הדרכה בתחום עבודה בגובה ולקבל אישור עבודה בגובה. אישור העבודה מעיד כי הוא עבר הדרכה מתאימה והוא מודע לכל הסכנות ונוקט בכל אמצעי הבטיחות המיועדים לכל מי שעובד בגבהים.